

A PESTMEGYEI ÁGOST. HITV.
ESPERESSÉG PÁRTFOGÁSA ALATT ÁLLÓ

ASZÓDI
EVANG. NÉGYOSZTÁLYU GYMNASIUM
ÉRTESITŐJE.

AZ 1884/5. ISKOLAI ÉVRŐL.

KÖZZÉTESZI

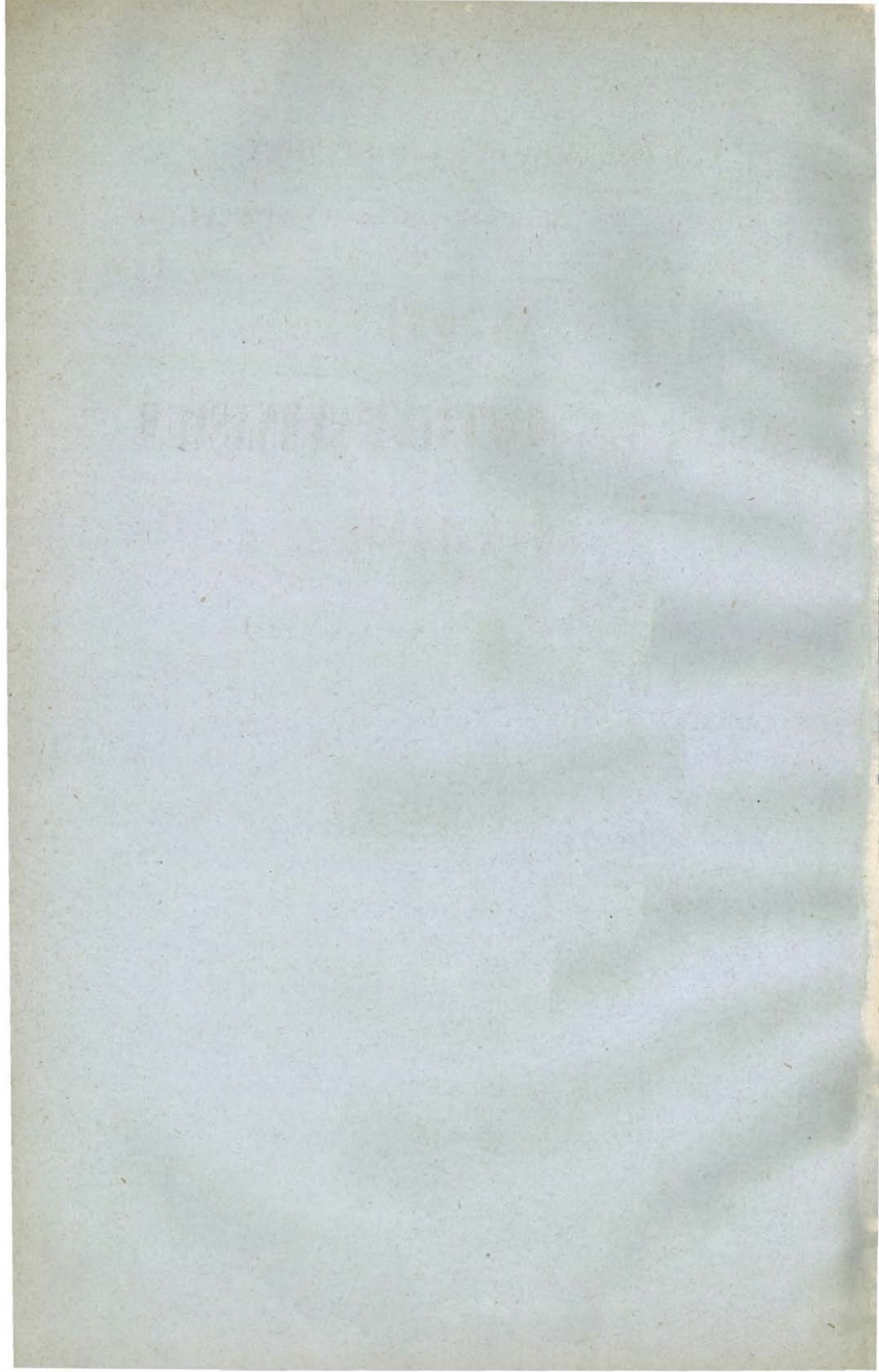
AZ IGAZGATÓSÁG.

BUDAPEST.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

1885.

A PESTMEGYEI ÁGOST. HITV.
ESPERESSÉG PÁRTFOGÁSA ALATT ÁLLO

ASZÓDI
EVANG. NÉGYOSZTÁLYU GYMNASIUM

ÉRTESITŐJE.

AZ 1884/5. ISKOLAI ÉVRŐL.

KÖZZÉTESZI

AZ IGAZGATÓSÁG.

BUDAPEST.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

1885.

Iskolai bizottmány.

- Elnökök:* Podmaniczky Levente báró.
Moravcsik Mihály, ev. lelkész.
- Gondnok:* Prém Lajos.
- Tagok:* Podmaniczky Géza báró.
Dessewffy Ottó.
Procopius Zsigmond.
Dér József.
Havadi Dózsa Árpád.
Paraszky János.
Majoros Mihály.
Haraszthy Mihály.
Veisz Lajos, isk. biz. jegyző.
Farkas János.
Sramkó Mihály, ez évi igazgató-tanár.

1700
1934

E 1003

AZ INTÉZET ISMERTETÉSE.

I. ADATOK ISKOLÁNK 1884/5. ÉVI TÖRTÉNETÉHEZ.

A tanulók szabályszerű felvétele szeptember első három napján történt, ugyanakkor tartattak meg a javító és pótló vizsgák; a rendes oktatás pedig szeptember 4-ikén kezdődött és tartott bezárólag június 14-ig a nélkül, hogy a tanidő a rendes szűnnapok kivételével megszakított volt. Június 15—24-ig nyilvános-, 25—30-ig magánvizsgálatok tartattak.

A tanév elején beiratott 96 rendes és 8 magántanuló, összesen 104; ezekből 3 a tanév folytán kilépett, de más iskolából jött 1, az év végén maradt tehát összesen 100 ifja iskolánknak, mely szám a mult évit fölülhaladja.

Az iskolai törvények október 22-én olvastattak fel és magyaráztattak meg az igazgató által az egész tanári kar és a nt. isk. biz. jelenlétében.

Iskolánk protets. egyh. viszonyokhoz módosítva az állami tantervet követte.

Ifjaink előmenetele s erkölesi viselete a lefolyt iskolai évben általában kielégítő volt. Az a régi panaszunk most is megmaradt, hogy intézetünk I. osztályába a vidékről bejött növendékek az előkészültség igen csekély fokával bírván, az elemi hiányok pótlása sok időt és fáradságot igényel. A mi az erkölesi viseletet illeti: komolyabb erkölesi vétségek és kihágások nem fordultak elő s így a fegyelmezés is főleg csak megintésekre és bezáratásokra szorítkozott. Ezen szellemi és erkölesi haladásnak éber szemmel tartása s egyéb az intézetet közvetlenül érdeklő ügyek elintézése céljából a tanári kar összesen 10 értekezletet tartott

ez év folytán, sőt hogy az ifjuság otthoni munkálkodásáról és viseletéről személyes tudomást szerezhessen, két ízben együttesen szálláslátogatást tett.

Az egészségi állapotok intézetünknel mindvégig kielégítőek voltak; egynehány légeső és torokbántalom fordult elő s két kanyaró eset szelid lefolyással, jóllehet a helybeli felekezeti elemi iskolák kanyarójárvány miatt hatóságilag egy hónapig szüneteltek.

Kiválóan gondoskodott a tanári kar arról is, hogy a tanulók részt vegyenek az isteni tiszteleteken, s lelkiismeretesen teljesítsék vallási kötelemeiket.

A szüreti szünidő alatt a tanügy egy lelkes barátja emeletes intézetünk földszintjének IV. osztálya és a vegytani laboratorium közt levő falat a tanterem nagyobbítása szempontjából — hogy a laboratorium és a IV. osztály egy tanteremmé váljék — saját költségén kivétette s a bontás következtében okozott kárt jó karba hozta, a miért is szíves köszönet neki intézetünk részéről.

Kedvesen kell még megemlékeznünk helybeli és vidéki közönségünknek a tanintézet ügyeit illető meleg érdeklődéséről is, melynek egyik jelét adta az ifjúságnak f. é. június 3-ikán a kisbaghi csárda fölött levő erdőben megtartott tavaszi mulatsága alkalmával történt nagy számban való megjelenésével is.

Végre jelen évi jelentésünket azzal fejezzük be, hogy felsoroljuk azon szíves adományokat, melyek ez év folytán intézetünk pénztárába befolytak:

1. Méltóságos báró Podmaniczky Géza úr által adományozott 5 darab 100 ftos részvény után járó 1884-ik évi járulék	50	frt.
2. Nagytiszt. Láng Adolf, pestmegyei ev. főesperes úr a gymnasiumra tett alapítványát letette	100	»
3. Ugyanaz ezen összegtől járó 4 évre 6% kamat fejében	24	»
4. A pilisi ev. egyház nt. lelkesze Sárkány Sámuel úr egyháza részéről	10	»
5. Ugyanaz Fuchs Bernát ajándékát küldte	10	»
6. A kis-kőrösi ev. egyház adománya	10	»
7. A czeplédi ev. egyház adománya	4	»
8. Tek. Polner Rudolf Kókán lakó gazdatiszt úr 5 frtot és Kipták Mihály Szent-Mártonkátai ev. földbirtokos úr 5 frt. adományt nt. Láng Adolf ev. főesperes útján beküldötték,		
összesen	10	»

9. Az acsai egyház 1884-ik évi adománya	10	frt
10. Aszód mváros 1883/4 évre	200	»
11. Brünauer Mór 1884/5 évre	15	»
A hatéves lekötelezettek közül;		
12. Mayer Procopius Ilona	10	»
		Összesen: 453 frt.

A felsorolt nemes tettek magasztalásunkra nem szorulnak, de megérdemlik, hogy neveik az intézetünk iránt melegen érdeklődő jöltevőknek hálás elismeréssel és tisztelettel feljegyeztesse nek, hogy az utódok, olvasva neveiket, szintén hasonló szép és nemes tettekre buzduljanak.

Különösen fogadja intézetünk hálás köszönetét ezúttal Láng Adolf, pestmegyei ev. főesperes úr, ki néhány évvel ezelőtt tett 100 frtos alapítványát — annak 6%-jét manapig pontosan kifizetve — ez idén megküldte iskolánknak. Vajha sokan legyeknek ily pártoló uraink!

II. TANÁRI TESTÜLET.

1. CSENGEY GUSZTÁV, okl. rendes tanár, a IV. osztály főnöke, a «Petöfi-társaság» rendes működő tagja, az ifjúsági könyvtár öre. Tantárgyai: magyar nyelv, vallástan mind a négy-, történet a IV. német az I. osztályban. Heti óráinak száma 22.

2. MICSINAY JÁNOS, okl. rendes tanár, a II. osztály főnöke, a «Budapesti gyorsíró-egylet» levelező tagja, a gyorsírászat okleveles tanára, a természettan és rajz öre. Tantárgyai: földrajz I—II., természettani földrajz III., német nyelv II—IV., geometria I. és IV., szépírás az I. osztályban. Heti óráinak száma 23.

3. SÁRKÁNY IMRE, okl. rendes tanár, az I. osztály főnöke, ez évi élelmező gondnok, a «Budapesti gyorsíró-egylet» levelező tagja, a tanári értekezletek jegyzője, az intézet könyv- és régiségtár öre. Tantárgyai: latin-nyelv I. és IV., számtan I. és II., történelem III., földrajz III. és IV. osztályban. Heti óráinak száma 22.

4. SRAMKÓ MIHÁLY, okl. rendes tanár, a III. osztály főnöke, egyházi segédlelkész, az ásvány- és az igazgatói levéltár öre, ez

évi igazgató. Tantárgyai: latin nyelv a II. és a III., a mértan II. és III., számtan a III., ásványtan a IV. osztályban. Heti óráinak száma 22.

5. MARGÓCSY GYULA, ev. tanító, az egyházi ének vezetője. Heti óráinak száma 2.

6. MAZANECZ VINCZE, r. kath. tanító, a gymn. r. katolikus tanulók vallástanára. Heti óráinak száma 2.

7. SCHREIBER JÓZSEF, kerületi rabbi, a gymn. izr. tanulók vallástanára. Heti óráinak száma 2.

III. ELŐADOTT TANTÁRGYAK.

a) Kötelezett tantárgyak.

Első osztály.

Vallástan, hetenkint 2 óra. Ó-szövetségi bibliai történetek. Kézikönyv: Pálffy: bibliai történetek. Tanár Csengey.

Magyar nyelv, hetenkint 4 óra. Alaktan mondattani alapon. Ragozás, szóképzés Simonyi nyelvtana szerint, helyesírás, házi dolgozatok. Kármán olvasókönyve. Tanár Csengey.

Latin nyelv, hetenkint 6 óra. A főnév, melléknév, számnév, névmás, határozó, előljáró és cselekvő ige alaktana. Róma alapítását tárgyaló latin olvasmányon gyakorolva be. Megfelelő fordítások magyarról latinra otthon és az iskolában. Szótanulás tárgyi csoportokban. Kk.: Bartal-Malmosi «Latin alaktan és gyakorló könyv»-e. Tanár: Sárkány.

Német nyelv, hetenkint 1 óra. Olvasás, írás, szótanulás. Tanár Csengey.

Földrajz, hetenkint 3 óra. Magyarország és a földközi tenger medencéjének ismertetése táblarajzok után tárgyalva; a tárgyalt vidékek állat-, növény- és ásványországi főtermékeik egyenként való tárgyalása s végül csoportosítása. Térképrajzolás. Kk.: Scholz Albert földrajza. Tanár Micsinay.

Számtan, hetenkint 3 óra. A tízes számrendszer. Római számítás. A négy alapművelet egész számokkal, közönséges és

tizedes törtekkel. A métermérték ismertetése és használata. Időszámlálás. Az ár kiszámításai. Brutto, netto, tara. Kk.: Suppán V. Számтан. I. rész. Tanár Sárkány.

Rajzoló geometria, hetenkint 2 óra. Egyenes vonal, szög, háromszög, négyszög, sokszög, egybevágó és hasonló idomok, körvonal, ellypsis és terület-mérés. Kk.: Császár geometriai alak-tana. Tanár Micsinay.

Szépírás, hetenkint 1 óra. Tanár Micsinay.

Második osztály.

Vallástan, hetenkint 2 óra, mint az első osztályban.

Magyar nyelv, hetenkint 4 óra. Mondattan, mondatrészek, különösen az állapothatározók; összetett mondat. Olvasmányok a görög és magyar olvasmányból. Helyesírás; mondatalkotás gyakorlatilag: mondatok átváltoztatása, összevonása s összevont mondatok fölbontása szóval és írásban. Iskolai és házi dolgozatok. Kk.: Simonyi kis nyelvtanának 2-ik része és Kármán olvasókönyve. Tanár Csengey.

Latin nyelv, hetenkint 6 óra. Az I. osztálybeli tananyag átismétlése után az igeragozás befejezése, az igék tövek szerint való csoportosítása, tőváltoztató, hiányos és személytelen igék, kötőszók. A római történetből a II. rész egészen fordítva és elemzve. Megfelelő fordítások magyarból latinra részben. Kk.: mint az elsőben. Tanár Sramkó.

Német nyelv, hetenkint 1 óra. Alaktan, név- és igeragozás, olvasmányok fordítása és elemzése, emlékelés. Kk.: Felsmann I. r. Tanár Micsinay.

Földrajz, hetenkint 4 óra. Európa, Ázsia, Afrika, Amerika, Ausztrália földrajza táblarajzok után tárgyvalva, tekintettel az egyes vidékek természetrajzi viszonyaira. Térképrajzolás. Kk.: Scholz földrajza II. és III. rész. Tanár Micsinay.

Számтан, hetenkint 3 óra. Számolási rövidítések. Rövidített számtani műveletek. Egyszerű és összetett hármasszabály. Olasz számolási mód. Arányok és aránylatok. Lánczszabály. Száztöli

számolás. Kézikönyv: Lutter közönséges számtana II. r. Tanár Sárkány.

Rajzoló geometria, hetenkint 2 óra. A térbeli egyenes és sík a testszöglet, a geometriai testek ismertetése, e testek egybevágósága, symmetriája, hasonlósága és mérése. Kk.: Dr. Császár geometriai alaktana. Tanár Sramkó.

Harmadik osztály.

Vallástan, hetenkint 2 óra. A keresztény egyház története, a reformatio Németországon, Schwájcban és Magyarországon. A ker. egyház különböző felekezetei. Kk.: Haan Lajos: A ker. egyh. története. Tanár Csengey.

Magyar nyelv, hetenkint 3 óra. Rendszeres nyelvtan: hangtan, szótan és mondattan, olvasmányok elemzése. Elbeszélések írásbeli feldolgozása. Házi dolgozatok, szavalás az önképző körben. Kk.: Simonyi rendszeres magyar nyelvtana, Baráth Ferencz olvasókönyve. Tanár Csengey.

Latin nyelv, hetenkint 6 óra. Róma története a köztársaság koráig, s 18 phædrusi mese fordítva, elemezve, emlékelve. A mondattanból az acc. cum. infin., nom. cum. infin., abl. abs., part. coni., um-os supin. és a casustan tárgyalatott; megfelelő fordítások magyarról latinra s viszont. Kk.: Elischer latin olvasókönyve s Bartal-Malmosi latin mondattana. Tanár Sramkó.

Történelem, heti 3 óra. Az osztrák-magyar monarchia politikai földrajza és a magyar nemzet történelme. Kk.: Scholz Albert földrajza IV. r. és Dierner-Mihálfi Magyarország történelme. Tanár Sárkány.

Német nyelv, hetenkint 3 óra. A főnevek, melléknevek és igék egész terjedelemben. «Jason und die Argonauten» meg «Geschichten von Hercules» című olvasmányok szó- és mondatlanilag elemeztettek, az olvasmányok részint emlékellettek, részint szabadon elbeszéllettek. Írásbeli dolgozatok, fordítási gyakorlatok magyarból németre. Kk.: Simonyi német nyelvtana. Tanár Micsinay.

Földrajz, hetenkint 1 óra. Afrika, Amerika és Ausztrália földrajza tekintettel a természeti viszonyokra. Térképrajzolás. Kk.: Scholz A. földrajza III. r. Tanár Sárkány.

Természettani földrajz, hetenkint 2 óra. Phisikai és mathikai földrajz. Kézikönyv: Scholz A. földrajza III. r. Tanár Micsinay.

Számítan, hetenkint 3 óra. Egyszerű és összetett kamatszámolás, határidőszámolás, ráfizetmény, állampapírok, biztosítási ügygöngysúly. Kk.: Dr. Lutter közönséges számtana III. r. Tanár Sramkó.

Mértan, hetenkint 2 óra. A sikterületek másolása, a háromszög szerkesztése az oldalak méreteiből, a háromszögek hasonlósága, a szögmérés, a háromszög szerkesztése egy vagy több oldallal és szemközt fekvő vagy közbezárt szögekkel, a távolságok aránya, négyzetek, rhombusok, trapezek, trapezoidok szerkesztése, négyszögek, sokszögek egybevágósága, az idomok átalakítása. Kk.: Császár K. szerk. planimetriája. Tanár Sramkó.

Negyedik osztály.

Vallástan, hetenkint 2 óra, mint a harmadik osztályban. Tanár Csengey.

Magyar nyelv, het. 3 óra. Stiliztika. Verstan. Költemények prózai feldolgozása. Arany «Toldi»-jának stilisztikai elemzése. Verstan elemzés szóval és írásban. Házi dolgozatok: leírás, elbeszélés, tropusok és figurák feljegyzése egyes költeményekből kiszedve. Kk. Dengi stilisztikája, Baráth olvasókönyve. Szaválás az önképző körben. Tanár Csengey.

Latin nyelv, hetenkint 6 óra. A mondatanból az egyszerű mondat átismétlése után tárgyalatott az összetett mondat: alá- és mellérendelés. A mellékmondatok mondattani és értelmi viszony szerint. Consec. temp. Or. rect. et. obl. prosodia és verstan. Olvasatott és részben elemeztetett a római köztársaság megalapítása, a patriciusok és plebs közti viszályok (25 cap.). Ovidiusból: Róma alapítása, Remus halála, Gabii elfoglalása, a

a Fabiusok veszte, Philemon és és Baucis. Hetenkint írásbeli dolgozat otthon és az iskolában. Kk. : Elischer latin olvasókönyve, Bartal-Malmosi latin mondattana és gyakorlókönyve. Tanár Sárkány.

Német nyelv, hetenkint 3 óra. A nyelvtan részletes ismertetése. Mondattan. Odysseus olvasmány fordítása s mondattani elemzése, az olvasottak szabadon elbeszélve. Zár- és otthoni dolgozatok. Kk. : Simonyi német nyelv- és mondattana, Harrach, olv. könyve. Tanár Micsinay.

Történelem, hetenkint 3 óra. Ó-kor, a keleti népek rövid ismertetése után a görög és római történet a népvándorlásig. Kk. : Ribáry világtörténelme I. r. ó-kor. Tanár Csegey.

Földrajz, het. 1 óra. Az osztrák-magyar monarchia politikai földrajza. Kk. : Scholz A. földrajza. IV. r. Tanár Sárkány. (Átmeneti tárgy a III. osztály ezen órájával együtt.)

Természetrész, hetenkint 3 óra. Ásványtan, földtan, közet-tan. Kk. : Pokorny-Dékány ásványtana ; részben füzetek nyomán. Tanár Sramkó.

Számítás, hetenkint 2 óra. Számműveletek algebrai számokkal, összeadás, kivonás, szorzás, osztás, törtek, legk. közös többszörös, legnagyobb közös osztó, legfontosabb szorzatok alakjai, elsőfokú egyenletek egy ismeretlennel s erre vonatkozó tárgyi feladatok. Otthoni, iskolai dolgozatok. Kézikönyv: König algebrája. Tanár Micsinay.

Mértan, hetenkint 2 óra. A kör, ellipszis, hyperbola, parabola. Kézikönyv: Dr. Császár szerkesztő planimetriája. Tanár Micsinay.

b) *Melléktárgyak.*

Torna, hetenkint 2 óra. Őszi és tavaszi kedvező idejű hónapok alatt katonai rendgyakorlatokban és a szabadban felállított tornaeszközökön gyakoroltatott mind a négy osztálylyal. Tanár Micsinay.

Egyházi ének, hetenkint 2 óra. Egyházi énekek emlékelese

és phisharmonium mellett való éneklése mind a négy osztály protestans tanulóira kötelező volt. Tanár Margócsy.

Gyorsírás, hetenkint 2 óra. Levelező gyorsírásban Gabelsberg-Markovics rendszere szerint tanítottak a III—IV. oszt. tanulók. Tanár Micsinay.

Szabadkézi rajz, hetenkint 2 óra. Tanár Csengey.

Francia nyelv, hetenkint 2 óra. Olvasás. A főnév ejtegetése, s részelő ejtegetés, a melléknév fokozása, a számpnév, az avoir- és être-segédigék, az er végű rendes igék ragozása megfelelő gyakorlatokkal. Kézikönyv: Noël-Sasváry francia nyelvtana. Tanár Sárkány.

Zene. Hegedűben magánoktatást adott Mazanecz V. tanár.

IV. PETŐFI ÜNNEPÉLY.

A Petőfi-ünnepély tizedik évfordulóját ültük f. tanévben a márvány emléktábla leleplezésének napja május 26-ika helyett kivételesen május 27-én. Tíz évvel ezelőtt ugyanis a «Váczi Lap» szerkesztőjének azon eszméjét, hogy Aszódon emléktáblával jelöltessék meg azon ház, melyben Petőfi deákkorában lakott, Csengey Gusztáv, akkori derék igazgató-tanárunk, közkezdveltségű szépirodalmi férfiunk, a lapok útján oda módosította az érdeklődők közóhajának találkozásával, hogy az emléktábla a gymnasiumi épület falába illesztessék be, mint a hol Petőfi napjainak szellemi életét kitünő eredménnyel három évig töltötte. Az eszme rövid három hónap alatt testté lön.

Eszme azonban eszméket teremt.

Iskolabizottmányunk nt. egyházi elnöke, Moravesik Mihály, a szép gondolatokban gazdag férfiú, azt az eszmét pendítette meg, hogy az ezentúl évenként megtartandó Petőfi-ünnepélyt minél méltóbban megülhessük, közös erővel Petőfi-ösztöndíjt alapítsunk oly tanulóink számára valláskülönbség nélkül, a kik a magyar nyelvben mint fogalmazók, irálygyakorlók a legkiválóbb eredményt tanusítani képesek.

Ezen eszme folyvást hódított és erősödött s az akkori kedvező körülmények közt teljesen megtörte a szükkeblű ellenállást is; sőt az ellenállás csak szította a termékenyítő meleget. Mert a szél fuvalma eloltja ugyan a gyertya gyenge lángját, de a már erőre kapott tüzet még nagyobb lángra lobbantja. A vitzükörbe dobott kövecs előbb csak kis kört alakít, de a kis kör azután ismét újabbat s nagyobbakat teremt.

Így lett ez a Petöfi-ösztöndíjjal is. Megpendült az eszme s 660 frnyi alap jött össze s ez alkalommal mellé sorakozott ugyan nem stilsztikai, hanem mégis magyar nyelvet illető más 3 ösztöndíj, melyekről alább leszen szó.

A decennium sikerült. Szép számú közönség volt jelen. Az ünnepélyen felolvasandó zárdolgozatok május 16-án tartattak meg. Az ünnepélyen felolvasott munkák, melyek kidolgozására csakis a III. és IV. osztályú tanulók pályázhattak, a következők voltak: Tűzvész, (leírás), korona és kard (történeti elbeszélés). 24 pályázó közül négy tűnt ki, és pedig a jutalmat megnyerte első sorban Jencs Zoltán IV. oszt. tanuló «Tűzvész» című leírásával, második sorban Géczy Dezső III. oszt. tanuló a «Korona és kard» című történeti elbeszéléssel. Díszétet nyertek: Valentinus IV. oszt. tanuló leírásával és Haas Ignác IV. oszt. tanuló elbeszélésével.

Az ünnepélyen szavaltak: Gaál Sándor, Wladár László, IV. oszt., Müller Lajos és Fridrik Albert III. osztályú tanulók.

Az ünnepélyt «Szózáttal» kezdte meg és «Honfidal»-al fejezte be az ifjúsági énekkar Margócsi Gyula énektanár vezetése mellett.

V. TANSZEREK.

a) Tanári könyvtár. A nagy könyvszekrényben el van helyezve 510 kötet, közülök a bölcsészet-theologiai szakhoz tartozik 83 kötet, a nyelv- és irodalmi szakhoz 130 kötet, a történelem és rokon tud. szakhoz 194, a természettudom. és mennyiségtani szakhoz 76, vegyes 37 kötet. A kisebb szekrényben van

200 kötet tankönyv. Összesen : 710 kötet. A többi kötetek részint hiányosak, részint elrongyoltak lévén, tüzetesen számba nem vehetők. Ajándékkönyvekkel járultak a könyvtár gyarapításához :

1. A magy. tud. Akadémia : Nyelvtud. közlemények XVII. k. 3 füzet és XVIII. k. 1 füz. Értekezések a nyelv és széptud. kör. XI. k. I—X. szám ; a tört. tud. kör. XI. k. I—VI. szám ; a nemzetgazd. és statiszt. kör. I. k. 6—10. szám és II. k. 1—5. szám ; a mennyiségtud. kör. X. k. 1—11. szám ; a természettud. kör. XIII. k. 1—15. sz. és XIV. k. 1. szám. Emlékbeszédek az akadémia elhunyt tagjai felett I. k. 6—10. szám és II. köt. 1—2. szám. A magy. tud. akadémia értesítője XVII. k. 1—7. sz. és XVIII. k. 1—2. szám. Almanach 1884-ik évre.

2. Szontágh Gusztáv úrtól : Magyar encyclopedia, kiadja Sz. Isv. társ. 10 köt.

3. Lampel Róbert könyvkereskedésétől : Mocznik-Schmidt Számítan I—III. oszt. számára. Dávid István Latin olvasókönyv III. és IV. oszt. számára. Dr. Gyulay Béla Iparisk. olvasókönyv. Schmidt Fizikai földrajz.

4. Knoll Károly könyvkereskedésétől : Szinyey József Rendszeres magy. nyelvtan.

5. Zilahy Sámueltól : Szamosi János Latin olvasókönyv I—II. oszt. számára.

6. Lauffer Vilmos könyvker. : Felsmann József Német grammatika. Schwicker Német gyakorlókönyv.

7. Franklin-Társulattól : Mangold Magyarok tört. II. kiadás. Scholz Albert Földrajz I. 3-ik kiadás és Lehr-Riedl Magyar olvasókönyv III. kötet.

8. Nagy Sándor úrtól : Német szépírási minták 1 füzet és Rondoírás 1 füzet.

9. A magyarhoni egyet. ev. egyh. gyámintézet két havonként közlönyét küldte.

Vétel útján bejött :

1. Szilágyi S. : Magyar tört. életrajzok.

2. Benke : Zwingli élete.

3. Thome-Paszlavszyk : Állattan.

4. Thome-Borbás : Növénytan.

5. Felsmann: Fő- és középiskolák névkönyve VI. évf. 1885.
 6. Gönczy: A föld felületének főalakjai.
 7. Gönczy: Mezei gazd. haszn. és kártékony állatok.
 b) Ifjúsági könyvtár. Köteteinek száma ez idő szerint 150. Laesny Endréne 8 köt. Vasárnapi Ujságot ajándékozott.
 c) A földrajzi szertár jelenleg 22 földr. tanszerből (nagyobb-részt térképek) áll.
 d) A physikai gyűjtemény 47 eszközből áll, a mennyiségtani pedig 14-ből; összesen 61 eszköz.
 e) A vegytani szertár összes állománya 130 drbból áll.
 f) Természetrizai szertár. *Az állattanból* 20 db kitömött állat, 18 állat borszeszben, 7 szárított állatrész, 195 kagyló, 14 madárfészek, 45 madártojás, 1 csontváz, 4 koponya, 9 szarvas-agancs, 20 db különféle csont, 237 bogár, 48 pille; összesen 598 db. *A növénytan* pedig áll 5 doboz száraz gyümölcs- és magyaktól s 18 kötet szárított növényből. Az ásványok jelenleg 500 dbot számlálnak.
 g) Rajz- és tornaszertár 150 rajzmintát s 20 db tornaesz-közt tesz ki.
 h) Régiségtár. Áll 500 db rézpénzből, 16 éremből, 47 különféle papírpénzből és 35 db különféle régi tárgyból.
 Az ásványtani szekrényt 50 db szép ásvánnyal meggazdagította Szontagh úr, 10 db közzel főtiszt. Medgyessy József úr, a régiségtárt pedig 1 db Teleky-féle emlékéremmel Esztergály Dezső úr Isaszeghről, 3 db ezüsttel, egy db nickel-, 13 db rézpénzzel s 1 db Kossuth-bankóval intézetünk növendékei.
 Kedves kötelességet teljesítünk, midőn mindazoknak, kik tanszereink szaporításához becses ajándékaikkal hozzájárulni szívesek voltak, hálás köszönetet mondunk.

VI. ÉLELMEZŐ.

A f. iskolai évben élelmezőnkben (alumneum) valláskülönbség nélkül 23 tanuló nyert élelmezést: ebédet és vacsorát, kik közül 4 az évi díj felét, 1 pedig $\frac{1}{4}$ -ét fizette. Az évi díj 40 firt o. é. mely félvévenként előre fizetendő.

Intézetünk ez évi bevétele következő volt:

1. *Supplicatióbó :*

Pest-Pilis-Solt-Kiskúnmege	143	frt	60	kr.
Nógrádmegyéből	98	»	25	»
Bars-, Hont- és Zólyommegyéből	54	»	44	»
Békés-, Csanád-, Csongrád-, Bács-, Torontálmege	99	»	11	»

2. *Külön adakoztak :*

N. Fáy Béláné úrnő	1	»	—	»
N. Majthényi István úr	1	»	—	»
M. J. ur	—	»	20	»
T. Jamriska Lajos jegyző úr	1	»	—	»

3. *Az évi díjából*

Összesen : 1208 frt 60 kr.

4. *Terményekben küldtek szíves adományokat :*

Mélt. báró Podmaniczky Géza úr egy hizott sertést, mélt. báró Podmaniczky Ilona úrnő egy zsák burgonyát és süteményt a majálisra, ntiszt. Moravesik Mihály, helybeli ev. lelkész úr 2 zsák burgonyát és szept. 29-én megvendégelte alumnistáinkat, ntiszt. Dubovszky Nándor rákos-keresztúri ev. lelkész úr 1 zsák burgonyát, főtiszt. Krämer versegli r. kath. plebános úr 2 zsák burgonyát, t. Jamriska Lajos jegyző úr gyűjtött Ikladon 3¹/₂ zsák burgonyát és ¹/₂ zsák babot, t. Margócsy Gyula helybeli ev. tanító úr 2 zsák burgonyát, t. Michna István úr Versegéről 1 zsák burgonyát és 1 mérő rozstot, t. Faska Ferencz molnár úr 1 zsák burgonyát és Piliszky János gazda Csomádról 1 zsák burgonyát, Szabó Sándor székálló úr pedig a sertésölést két alkalommal szívességből ingyen végezte.

Végre a m. kir. államvasutak ngys. igazgatósága supplicansaink számára vasutain tetemesen mérsékelt árú jegyeket adományozott. Fogadják intézetünk kegyes jóltevői hálás köszönetünket.

VII. ÖSZTÖNDIJAK.

1. A pestmegyei ev. esperesség által kezelt Csernyanszky-féle ösztöndíjra ez iskolai évben Piliszky János, Szuchovszky Zsigmond IV., Jezsovics János III. oszt. tanulók ajánlottak. Egy-egy ösztöndíj összege 20 frt.

2. Az aszódi ev. algymn. Petőfi-ösztöndíjának azon részét, mely felekezeti különbség nélkül alapítottatott (lásd Petőfi-ünnepély), zárdolgozati pályamű által Jenes Zoltán IV. és Géczy Dezső III. oszt. tanulók nyerték; az ösztöndíj egy-egy arany. A Petőfi-ösztöndíj azon részét, melyet mélt. báró Podmaniczky Géza és Levente kizárólag aszódi ev. földműves fiúk számára alapítottak, Kvasz István III. oszt. tanuló nyerte el.

3. Az aszódi ev. algymn. Masznyik-féle ösztöndíjat Bartos Pál II. oszt. tanuló nyerte. Az összeg 12 frt.

4. A Földváry Gábor-féle ösztöndíjat Vallentinyi Aladár nyerte. Az összeg 8 frt.

5. Tek. Havadi Dózsa Árpád helybeli gyógyszerész úr 6 díszkiadású, mintegy 30 frt értékű, művet küldött át a tanári karnak oly czélból, hogy az a legszorgalmasabb tanulók közt osztassék szét. E szép ajándékban zárvizsga alkalmával a következő tanulók részesültek: Vecsey Géza IV. oszt. tanuló kapta az «Illem-könyv»-et (írta Kalocsa Róza), Deutsch Gyula III. oszt. tanuló a «Sophokles tragœdiájá»-t (fordította Csiky Gergely), Géczy Dezső III. oszt. tanuló a «Csalhatatlan»-t (írta ifj. Ábrányi Kornél), Fridrik Albert III. oszt. tanuló az «Alár»-t (írta gróf Zichy Jenő), Piliszky János IV. oszt. tan. «Alisz»-t (Kacziántól).

6. Az aszódvidéki tanítói kör által alapított ösztöndíj, melynek évi kamatait kizárólag csak e körhöz tartozó tanítónak fia élvezheti, ez évben szintén arra alkalmas tanuló nem léteben ki nem adatott.

VIII. PETŐFI-ÖNKÉPZŐKÖR.

A Petőfi-önképzőkör, melynek czélja a szavalás, önálló művek vagy elbeszélések feldolgozása, ez isk. évben következőleg alakult.

Az alakuló gyűlés okt. 2-án tartatott meg Csengey Gusztáv vezetése mellett. A kör titkára volt Szuchovszky, könyvtárosa Piliszky és Kvasz, pénztárosa Vallentinyi és Valent.

A kör hetenként egyszer tartá gyűléseit Csengey Gusztáv magy. irod. szaktanár vezetése mellett. A tagsági díjból bejött pénzen f. é. augusztusban fognak bevásároltatni az ifjusági könyvek.

IX. STATISZTIKAI TÁBLÁZAT.

I.

A tanulók száma osztályonként volt					
és pedig	I.	II.	III.	IV.	Összesen
	o s z t á l y b a n				
A tanév elején ...	38	26	22	17	103
Az isk. év végén	36	26	22	17	101

II.

A tanulók közt vallásra						s nyelvismeretre nézve volt				
és pedig	ág. hitv.	ref.	róm. kath.	mózv.	Összesen	magyar	magy.-ném.	magyar-tót	magyar-német-tót	Összesen
	Az isk. év végén	36	9	27	29	101	71	10	17	

III.

A tanulók életkorát tekintve járt													
és pedig	az I.			a II.			a III.			a IV. osztályba		Összesen	
	9-10	11-12	idősebb	10-11	12-13	idősebb	11-12	13-14	idősebb	12-13	14-15		
	éves	éves	éves	éves	éves	éves	éves	éves	éves	éves	éves		
Az isk. év végén	2	29	5	—	20	6	7	10	5	2	10	5	101

IV.

A szülők közt polgári állásra nézve hány volt ?					
Önálló östermelő	Önálló kis- és nagyiparos kereskedő, vállalkozó stb.	Állami és községi tisztviselő	Magán- tisztviselő	Más értelmisége	Személyes szolgálatból elő munkás, napszámos, szolga stb.
Az egész tanévben 19	41	2	34	—	8

V.

A rendkívüli tantárgyakat véve hányan tettek kielégítő eredményrel vizsgálatot ?					
és pedig	I.	II.	III.	IV.	Összesen
	o s z t á l y				
A francia nyelvből	1	1	1	2	5
A gyorsírásból...	8	5	—	—	13
A rendkívüli rajzból	4	9	4	1	18
A zenéből...	1	—	—	—	1

VI.

A tantárgyak áttekintése osztály és óra szerint					
Tantárgy	I.	II.	III.	IV.	Összesen
	o s z t á l y				
Vallástan ...	2	2	2	2	8
Magyar nyelv ...	4	4	3	3	14
Latin nyelv ...	6	6	6	6	24
Német nyelv ...	1	1	3	3	8
Történelem ...	—	—	3	3	6
Földrajz { polgári ...	3	4	1	1	9
{ phys. ...	—	—	2	—	2
Természetrajz ...	—	—	—	3	3
Számтан ...	3	3	3	2	11
Rajzoló geometria ...	2	2	2	2	8
Torna ...	2	2	2	2	8
Ének ...	2	2	2	2	8
Szépírás ...	1	—	—	—	1
Összesen osztályonként	26	26	29	29	110

X. A TANULÓK NÉVSORA.

I. osztály.

(Osztályfő : *Sárkány Imre.*)

1. Balázs Mihály, ág. hitv., Fenyő-Haraszt, Pestm.	
2. Beck Arnold, mész. v., Dány, Pestm.	<i>kimaradt</i>
3. Bécsi Rezső, ág. hitv., Budapest.	
4. Blumenthál Armin, mész. v., Hatvan, Hevesm.	
5. Brünauer Ignácz, mész. v., Aszód.	
6. Dezsényi Ödön, r. kath., Móriczfeld, Zalavm.	
7. Engländer Manó, mész. v., Aszód.	<i>ismétlő</i>
8. Forschner Zsigmond, mész. v., Aszód.	<i>ismétlő</i>
9. Gazsi Benő, r. kath., Kóka, Pestm.	
10. Gazsi Lajos, r. kath., Kóka, Pestm.	<i>előkészülő</i>
11. Gyurkovics Jenő, r. kath., Kökényes, Nógrádm.	
12. Hahu Mór, mész. v., Kálló, Nógrádm.	
13. Juhász Mihály, r. kath., Valkó, Pestm.	
14. Karpelesz Lajos, mész. v., Szirák, Nógrádm.	<i>magantanuló</i>
15. Kohn Mór, mész. v., Aszód.	
16. Kohn Vilmos, mész. v., Csány, Hevesm.	
17. Kubik Pál, r. kath., Tápió-Sáp, Pestm.	
18. Lesnyovszky Ármin, r. kath., Erdő-Tarcsa, Nógrádm.	
19. Lipovniczky István, r. kath., Gödöllő, Pestm.	
20. Majzik Gyula, r. kath., Csány, Hevesm.	
21. Petes Zoltán, ref., Csány, Hevesm.	
22. Pintér Lajos, mész. v., Jász-Ladány, Szolnokm.	
23. Prágay Aurel, ref., Liget, Pestm.	
24. Rákóczy Sándor, ág. hitv., Csány, Hevesm.	
25. Rajner Mór, mész. v., Tó-Györk, Pestm.	
26. Romancsek Béla, r. kath., Báttaszék, Baram.	
27. Rosenberg Sámuel, mész. v., N.-Sáp, Nógrádm.	
28. Saaghy Jenő, r. kath., Tököl, Pestm.	

29. Schleisz Mihály, r. kath., Budapest.	
30. Schwarcz Ödön, mész. v., Aszód.	<i>kimaradt</i>
31. Sipiczky Pál, ág. hitv., Csik-Farcsa, Pestm.	
32. Stoll Ernő, ág. hitv., Aszód.	
33. Streiberger István, ág. hitv., Marokfalva, Nógrádm.	
34. Urbán Győző, ág. hitv., Aszód.	
35. Várkonyi József, r. kath., Isaszegh, Pestm.	
36. Valentinyi Dezső, ág. hitv., Dengeleg, Nógrádm.	
37. Vitt Lajos, mész. v., Aszód.	<i>kimaradt</i>
38. Világhy Kálmán, r. kath., Tompa, Hontm.	<i>magántanuló</i>
39. Wladár Viktor, ág. hitv., Sámsonháza, Nógrádm.	<i>magántanuló</i>

II. osztály.

(Osztályfő: *Micsinay János.*)

1. Bartos Pál, ág. hitv., Dengeleg, Nógrádm.	<i>osztóndijas</i>
2. Buchwalder Mór, mész. v., Valkó, Pestm.	
3. Diószeghy Sándor, ág. hitv., Irsa, Pestm.	
4. Filipiszky János, ág. hitv., Csik-Tarcsa, Pestm.	
5. Gaál István, r. kath., T.-Szt.-Márton, Pestm.	
6. Gaál Sándor, r. kath., T.-Szt.-Márton, Pestm.	
7. Gebora János, r. kath., Isaszegh, Pestm.	
8. Gráf Ármin, mész. v., Gödöllő, Pestm.	
9. Gutfreund Henrik, mész. v., Szirák, Nógrádm.	
10. Hannover Izidor, mész. v., Tura, Pestm.	
11. Hirschl Sándor, mész. v., Dány, Pestm.	
12. Horváth Mihály, ág. hitv., Aszód, Pestm.	
13. Jánosi Pál, ág. hitv., Gödöllő, Pestm.	
14. Konyári Pál, ág. hitv., Domony, Pestm.	
15. Léber Gyula, r. kath., Aszód.	
16. Majoros Lajos, ág. hitv., Aszód.	
17. Petes Endre, ref., Csány, Hevesm.	
18. Plachy Zsigmond, ág. hitv., Balassa-Gyarmat	<i>magántanuló</i>
19. Poós Pál, r. kath., Aszód.	
20. Prónay László, ág. hitv., Nógrád-Berezel.	<i>magántanuló</i>
21. Razgha Ernő, ág. hitv., Erdő-Tarcsa, Nógrádm.	
22. Schossberger Gyula, Ujverbász.	
23. Vitt Ödön, mész. v., Domony, Pestm.	
24. Fein Oszkár, mész. v., Erdő-Tarcsa, Nógrádm.	<i>magántanuló</i>
25. Fein Tibor, mész. v., Erdő-Tarcsa, Nógrádm.	<i>magántanuló</i>
26. Vohl Ignác, mész. v., Aszód.	

III. osztály.

(*Osztályfő: Sramkó Mihály.*)

1. Deutsch Gyula, mész. v., Aszód.
2. Diamant Adolf, mész. v., Kartal, Pestm.
3. Dubovszky János, ág. hitv., Rákos-Keresztur, Pestm.
4. Engländer Salamon, mész. v., Aszód.
5. Fáy Loránd, ref., Versegh, Pestm. *magantanuló*
6. Fridrick Albert, r. kath., Czinkota, Pestm.
7. Géczy Dezső, r. kath., Szirák, Nógrádm. *ösztöndíjas*
8. Gutfreund Henrik, mész. v., Bágyon, Nógrádm.
9. Jezsovics János, ág. hitv., Czinkota, Pestm. *ösztöndíjas*
10. Kohn Jenő, mész. v., Bágyon, Nógrádm.
11. Kovács Lajos, ág. hitv., Monor, Pestm.
12. Körmöczky Endre, ág. hitv., Aszód.
13. Kún László, ref., Szirák, Nógrádm.
14. Kvasz István, ág. hitv., Aszód. *ösztöndíjas*
15. Michna Károly, r. kath., Versegh, Pestm.
16. Müller Lajos, r. kath., Aszód.
17. Schäfer Arthur, mész. v., Aszód.
18. Stúr Pál, ág. hitv., Pribel, Hontm.
19. Szilágyi László, ref., Gyömrő, Pestm.
20. Tordy Győző, r. kath., Vörösvár, Pest-Pilis.
21. Valent Béla, ág. hitv., Domony, Pestm.
22. Vitt Adolf, mész. v., Hatvan, Hevesm.
23. Plachy Zsigmond, ág. hitv., Balassa-Gyarmat. *magantanuló*

IV. osztály.

(*Osztályfő: Csengey Gusztáv.*)

1. Gaál Sándor, r. kath., Aszód.
2. Gregor Gábor, r. kath., Zsámbok, Pestm.
3. Haas Ignác, mész. v., Hatvan, Hevesm.
4. Kolbenhayer Gyula, ág. hitv., Rákos-Palota, Pestm.
5. Kolbenhayer Vilmos, ág. hitv., Rákos-Palota, Pestm.
6. Miskolczy Dezső, ref., Szt.-Márton-Káta, Pestm.
7. Piliszky János, ág. hitv., Csomád, Pestm. *ösztöndíjas*

8. Jencs Zoltán, ág. hitv., Aszód. *osztöndijas*
9. Prónay Ferencz, ág. hitv., Nógrád-Berczel.
10. Saághy Akos, r. kath., Tököl, Pestm. (Csepel-sziget.)
11. Szontágh Ferencz, ref., Gödöllő, Pestm.
12. Szuchovszky Zsigmond, ág. hitv., Aszód. *osztöndijas*
13. Valentinyi Aladár, ág. hitv., Dengeleg, Nógrádm.
14. Valles Sándor, ág. hitv., Acsa, Pestm.
15. Vecsey Géza, ref., Gödöllő, Pestm. *szorg. díjas*
16. Wladár László, ág. hitv., Sámsonháza, Nógrádm.
17. Wladár Sándor, ág. hitv., Kerepes, Pestm.
-

FIGYELMEZTETÉS A JÖVŐ ISKOLAI ÉVRE.

1. A jövő tanév szept. 1-én kezdődik. Szept. 1., 2. és 3. tanulók felvétele, pótló, javító és felvételi vizsgálatok. Szept. 4-én kezdődnek a rendes előadások.

2. A gymnasium I. osztályába csak oly fiúk vétetnek fel, kik legalább 9 évesek s kik — elfogadható bizonyítvány hiányában — felvételi vizsga alá vonatnak. A felvételi vizsgálatot a IV. elemi osztály tantárgyaiból a ministeri tanterv szerint tartoznak letenni.

3. A gymnasium felsőbb osztályaiba a felvételre legalább elégséges bizonyítvány kell, ha azonban a bizonyítvány gymn. tantervünk követelményeinek meg nem felel, a tanuló felvételi vizsgálat alá vonatik. Ily vizsgálatot tartoznak tenni azon magántanulók is, a kik végzett tanulmányaikról rendes bizonyítványt előmutatni nem tudnak.

4. Felvételre a tanuló szülei, gyámja, vagy ezek megbizottja kíséretében személyesen tartozik az igazgatónál jelentkezni.

5. A javító vizsgálatra utasítottak, kik intézetünkben jártak, a muzeum javára tantárgyanként 2 frtot, más intézetből vizsgázás végett átjövők 5 frtot tartoznak fizetni.

6. Minden felvett tanuló mindjárt beiratása alkalmával egy forint beiratási díjat egyszer mindenkorra és az első félévre járó tandíjat tartozik az igazgató tanárnál lefizetni, a második félévi tandíjat a második félév elején fizetendi. Épen úgy kell fizetésök dolgában eljárni azon rendes tanulóknak is, akik a gymn. táp-intézetének részesei akarnak lenni.

7. Tanév közben az iskolát elfogadható ok nélkül változtatni nem szabad.

8. Oly tanuló, ki a tanév végével alapos oknál fogva vizsgálatot nem tehetett, vagy gyenge osztályzatot nyert, tanártestületi engedély mellett pótló vagy javító vizsgálatot tehet, de csak azon intézetben, hol a megelőző évben tanult, kivéve, ha a vizsgálat letehetésébe más helyen az illetékes iskola belegyezik.

9. A mely tanuló, egyéb gyenge osztályzatai mellett, két tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, az javíthat a közoktatásügyi miniszter engedélyével, ki kettőnél többször bukott, az nem javíthat, hanem az osztályt ismételni tartozik.

10. Magántanulók nem csak szó-, hanem írás- és rajzbeli vizsgálatot is kötelesek beadni. A magánvizsgálatok rendszerint a tanév elején és végén tartatnak, de rendkívüli esetben engedélyt adhat az igazgató-tanár előleges jelentkezés után más időben is.

11. Az 1876. aug. 23-iki iskolai bizottmányi gyűlés jegyzőkönyvének 7-ik pontja alapján, kéretnek a szülők szállás végett először az igazgatósághoz fordulni s ha netalán e tekintetben már előre intézkedtek, a választást előre, legalább a beiratás alkalmával bejelenteni, hogy az igazgatóságnak a tanuló elhelyezéséről előleges tudomása legyen. Különösen ajánltatik e pont figyelembevétele oly szülőknek, kik mint ösmeretlenek jöven ide, kellő tájékozottsággal nem bírnak.

